

201__жылғы _____

Астана, Үкімет Үйі

от «__» _____ 201__года

№ _____

№ _____

№ исх: 17-8-1/366 от: 05.03.2018

Депутатам
Мажиліса Парламентa
Республики Казахстан
(по списку)

На № ДЗ-38 от 8 февраля 2018 года

Уважаемые депутаты!

Рассмотрев Ваш депутатский запрос касательно радиационной обстановки на территории Северо-Казахстанской области и проведения ревизии на бывших урановых рудниках, сообщаем следующее.

В 2001-2010 гг. в рамках Программы «Консервация уранодобывающих предприятий и ликвидация последствий разработки урановых месторождений Республики Казахстан» были выделены средства из республиканского бюджета в размере 4,2 млрд.тенге, в ходе которой проведена рекультивация на 12 бывших урановых рудниках, 1 хвостохранилище и 15 урановых объектах прошлой геологоразведочной деятельности в 6 областях республики, в том числе и в Северо-Казахстанской области.

Данные месторождения своевременно были законсервированы и ликвидированы, специальное оборудование и технические средства были демонтированы и вывезены.

С 2010 по 2017 гг. государственными органами на границе санитарно-защитной зоны и в близлежащих населённых пунктах вышеуказанных месторождений на регулярной основе проводились исследования гамма-фона и отбирались пробы объектов окружающей среды (воздух, вода, почва) на предмет негативного влияния на окружающую среду, по результатам которых концентрация загрязняющих веществ и уровень радиационного фона не превышали допустимой нормы.

Кроме того, в 2014-2015 гг. эксперты МАГАТЭ посетили и провели оценку состояния бывших урановых рудников Северного и Южного Казахстана, по итогам которого даны рекомендации о необходимости продолжения работ по рекультивации объектов, проведению первоочередных мероприятий по ремонту и восстановлению защитных покрытий и барьеров, долговременному надзору и мониторингу.

Бланк сериялық нөмірсіз ЖАРАМСЫЗ БОЛЫП ТАБЫЛАДЫ. Қызмет бабына қажетті көшірмелер шектеулі данада жасалады, белгіленген тәртіппен БЕКІТІЛЕДІ ЖӘНЕ ЕСЕПКЕ АЛЫНАДЫ. Жауап қайтарарда міндетті түрде біздің № және күні көрсетілуі керек. Бланк без серийного номера НЕДЕЙСТВИТЕЛЕН. Копии при служебной необходимости делаются в ограниченном количестве, ЗАВЕРЯЮТСЯ И УЧИТЫВАЮТСЯ в установленном порядке. При ответе обязательно ссылаться на наш № и дату.

05.03.2018 Копия электронного документа.

В этой связи, в 2016 году создана межведомственная рабочая группа с участием представителей министерств энергетики, национальной экономики, по инвестициям и развитию и Акимата Северо-Казахстанской области и в мае 2016 года данной рабочей группой осуществлен выезд на бывшие урановые рудники №3 (месторождения Шокпак и Камышовое) и №12 (месторождение Грачевское).

По результатам измерений обнаружено превышение нормативов в 3,8 раз в надшахтном здании на территории рудника №3 рудоуправления №4 (районе Г. Мусрепова) и в 1,6 раз в районе надшахтных зданий рудника №12 рудоуправления №5 (Айыртауский район), на основании которой составлены Акты и рекомендации по устранению нарушений.

В связи с тем, что 12 бывших урановых рудников, 1 хвостохранилище и 15 урановых объектов эксплуатировались во времена Советского Союза и на сегодняшний день являются законсервированные и ликвидированные, в 2017 году Министерством энергетики инициировано включение данных объектов уранового наследия в межгосударственную целевую программу «Рекультивация территорий государств, подвергшихся воздействию уранодобывающих производств», которая была одобрена Протоколом специального заседания Комиссии государств-участников СНГ по использованию атомной энергии в мирных целях.

Справочно: Участниками межгосударственной целевой программы являются Республика Казахстан, Российская Федерация, Кыргызская Республика и Республика Таджикистан. Координатором Программы – Росатом.

В реализацию данного Протокола координатором Программы на первоначальном этапе будут рассмотрены вопросы рекультивации урановых рудников № 8, 9 в Акмолинской области и № 3, 12 в Северо-Казахстанской области. После решения организационных вопросов работа по обеспечению радиационной безопасности будет продолжена.

**Премьер-Министр
Республики Казахстан**

Б.Сагинтаев

201__жылғы _____

Астана, Үкімет Үйі

от «__» _____ 201__года

№ _____

№ _____

**Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің
депутаттарына
(тізім бойынша)**

2018 жылғы 8 ақпандағы № ДЗ-38

Құрметті депутаттар!

Сіздердің Солтүстік Қазақстан облысы аумағындағы радиациялық жағдайға және бұрынғы уран кен орындарына тексеру жүргізуге қатысты депутаттық сауалыңызды қарап, келесіні хабарлаймын.

2001-2010 жылдары «Қазақстан Республикасындағы уран өндіретін кәсіпорындарды консервациялаудың және уран кен орындарын өндірудің салдарларын жою» бағдарламасы шеңберінде республикалық бюджеттен 4,2 млрд. теңге сомасында қаражат бөлініп, оның барысында республиканың 6 облысының, оның ішінде, Солтүстік Қазақстан облысының бұрынғы 12 уран кен орындарында, 1 қалдық қоймада және бұрынғы геологиялық барлау қызметтері жүргізілген 15 уран объектілерінде қалпына келтіру жұмыстары жүргізілді.

Аталған кен орындарда дер кезінде консервация жасалды және жойылды, арнайы жабдықтар мен техникалық құралдарға демонтаж жұмыстары жүргізілді және шығарылып әкетілді.

Мемлекеттік органдар 2010 жылдан бастап 2017 жылдар аралығында санитарлық-қорғау аймағы шекарасында және жоғарыда көрсетілген кен орындарға жақын орналасқан елді-мекендерде тұрақты негізде гамма-фонды зерттеулер жүргізді және қоршаған ортаға кері әсерін тигізуі мүмкін қоршаған орта объектілерінен (ауа, су, топырақ) сынамалар алынып, олардың қорытындысы бойынша ластайтын заттардың шоғырлану және радиациялық фон деңгейі ұйғарынды нормадан аспады.

Сонымен бірге, 2014-2015 жылдары Атом энергиясы жөніндегі халықаралық агенттігі (МАГАТЭ) сарапшылары Оңтүстік және Солтүстік Қазақстанның бұрынғы уран кен орындарындағы жағдайға бағалау жүргізді, соның нәтижесінде объектілерді қалпына келтіру, қоршау жабындылары мен қоршауларды жөндеу және қалпына келтіру, ұзақ мерзімді қадағалау және мониторингтеу, бірінші кезектегі іс-шаралар жұмыстарын жалғастыру қажеттілігі туралы ұсыныстар берді.

Бланк сериялық нөмірсіз ЖАРАМСЫЗ БОЛЫП ТАБЫЛАДЫ. Қызмет бабына қажетті көшірмелер шектеулі мөлшерде жасалады, белгіленген тәртіппен БЕКІТІЛЕДІ ЖӘНЕ ЕСЕПКЕ АЛЫНАДЫ. Жауап қайтарғанда міндетті түрде біздің № және күні көрсетілуі керек. Бланк без серийного номера НЕДЕЙСТВУЕТ. Копии при служебной необходимости делаются в ограниченном количестве, ЗАВЕРЯЮТСЯ И УЧИТЫВАЮТСЯ в установленном порядке. При ответе обязательно ссылаться на наш № и дату.

Осыған байланысты, 2016 жылы Энергетика, Ұлттық экономика, Инвестициялар және даму министрліктері және Солтүстік Қазақстан облысының әкімдігі өкілдерінің қатысуымен ведомствоаралық жұмыс тобы құрылды және 2016 жылғы мамырда аталған жұмыс тобы бұрынғы №3 (Шоқпақ және Камышовое кен орындары) және №12 (Грачевское кен орны) уран кен орындарына барды.

Өлшеулер қорытындысы бойынша №4 кен басқармасы №3 кеніш аумағында (Ғ. Мүсірепов ауданы) шахтаның үстіндегі ғимаратта 3,8 есе және №5 кен басқармасы №12 кеніште шахтаның үстіндегі ғимарат аумағында 1,6 есе нормадан асқаны анықталып, соның негізінде Акті жасалды және олқылықтарды жою бойынша ұсыныстар берілді.

Соған байланысты бұрынғы 12 уран кен орындарын, 1 қалдық қойма және 15 уран объектілерін Кеңес Одағы уақытында пайдаланғандықтан және бүгінгі күні олар тоқтатылған және жойылған болып табылатындықтан, 2017 жылы Энергетика министрлігі аталған бұрынғы уран объектілерін «Уран өндіруші өндірістің әсеріне ұшыраған мемлекеттердің аумақтарын қалпына келтіру» мемлекетаралық нысаналы бағдарламасына қосу бойынша бастамашылық жасады, ол Атом энергиясын бейбіт мақсатта пайдалану бойынша ТМД қатысушы-мемлекеттер комиссиясының арнайы отырысының хаттамасымен мақұлданды.

Анықтама: Қазақстан Республикасы, Ресей Федерациясы, Қырғызстан Республикасы және Тәжікстан Республикасы мемлекетаралық мақсатты бағдарламаның қатысушылары болып табылады. Бағдарламаның үйлестірушісі – Росатом.

Аталған хаттаманы іске асыру үшін Бағдарлама үйлестірушісі бастапқы кезеңде Ақмола облысының № 8, 9 және Солтүстік Қазақстан облысының № 3, 12 уран кен орындарын қалпына келтіру мәселелерін қарайтын болады. Ұйымдастырушылық мәселелердің шешімінен кейін радиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша жұмыстар жалғастырылатын болады.

**Қазақстан Республикасының
Премьер-Министрі**

Б. Сағынтаев